

Kindlustustegevuse seaduse muutmise seadus

Kindlustustegevuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 5 lõikes 3, 10. peatüki ja § 174 pealkirjas ning § 174 lõikes 3 asendatakse sõnad „ja kindlustusagent“ tekstiosaga „, kindlustusagent ja kindlustusmaakleri agent“ vastavas käändes;

2) paragrahvi 24 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Kui kindlustusandjat alaliselt esindama volitatud isik tegeleb välisriigis püsivalt kindlustusagendi tegevuse või kindlustustegevusega, käsitatakse sellist tegevust Eesti kindlustusandja välisriigi filiaali tegevusena, sealjuures juhul, kui välisriigis filiaali ei asutata. Sellise tegevuse korral peab kindlustusandja järgima käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides ning välisriigi õigusaktides filiaali suhtes kohalduvaid nõudeid.“;

3) paragrahvi 36 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui välisriigi kindlustusandjat alaliselt esindama volitatud isik tegeleb Eestis püsivalt kindlustusagendi tegevuse või kindlustustegevusega, käsitatakse sellist tegevust välisriigi kindlustusandja filiaali tegevusena, sealjuures juhul, kui Eestis filiaali ei asutata. Sellise tegevuse korral peab kindlustusandja järgima käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides välisriigi kindlustusandja Eesti filiaali suhtes kohalduvaid nõudeid.“;

4) paragrahvi 116 lõike 5 teises lauses asendatakse sõnad „üleriigilise levikuga päevalehes“ sõnadega „väljaandes Ametlikud Teadaanded“;

5) paragrahvi 135 lõike 1 esimeses lauses, §-s 145, § 150 lõikes 3, § 151 lõikes 1, § 153 lõike 3 punktis 2, § 158 lõikes 1, § 164 lõike 1 punktis 2 ja § 169 lõike 1 punktis 1 asendatakse sõnad „vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes“ sõnadega „väljaandes Ametlikud Teadaanded“;

6) paragrahvi 174 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kindlustusmaakleri agent on isik, kelle peamine tegevusala ei ole kindlustuse turustamine, kuid kes tegeleb kindlustusmaakleri nimel ja arvel kindlustuse turustamisega eesmärgiga soovitada ja vahendada kliendile sõltumatu analüüsi alusel kindlustuslepingut, mis vastab kõige paremini kliendi kindlustushuvile ja nõudmistele.“;

7) paragrahvi 175 täiendatakse lõikega 1² järgmises sõnastuses:

„(1²) Kindlustusmaakleri agendi tegevusele kohaldatakse lisaks käesoleva paragrahvi sätetele üksnes käesoleva seaduse § 5, § 174 lõiget 1¹, § 176, § 177 lõikeid 1 ja 2, § 179 lõiget 5, § 180 lõiget 3, § 181 lõikeid 1 ja 6, § 181¹, § 182¹ lõikeid 3 ja 4, § 192¹ ning §-e 217–220¹, 223–238, 254, 258 ja 261–264, kui on täidetud kõik käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–6 sätestatud tingimused.“;

8) paragrahvi 175 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kindlustusagendi ja lõikes 1² nimetatud kindlustusmaakleri agendi nimel otseselt kindlustuse turustamisega tegeleval füüsilisel isikul

peavad olema käesoleva seaduse §-s 178 sätestatud kindlustusalased teadmised, mille omandamise võimaldamise eest vastutab kindlustusandja või kindlustusmaakler, kelle esindajana kindlustusagent või kindlustusmaakleri agent kindlustuslepinguid turustab ning kes rakendab selleks § 105 lõike 2 punktis 10 või § 186 lõike 2 punktis 16 nimetatud korda.“;

9) paragrahvi 179 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Vahendaja kohustusliku vastutuskindlustuslepingu sõlmimise kohustust ei ole kindlustusmaakleri agendil. Tema poolt kahju tekitamise eest vastutab kahjustatud isiku ees kindlustusmaakler, kelle esindajana kindlustusmaakleri agent tegutses.“;

10) paragrahvi 181 lõike 6 esimest lauset täiendatakse pärast arvu „192“ tekstiosaga „, 192¹“;

11) seaduse 10. peatüki 2. jao pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kindlustusmaakler ja kindlustusmaakleri agent“;

12) paragrahvi 184 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Kindlustusmaakler tagab ka kindlustusmaakleri agendi kasutamise korral käesoleva paragrahvi nõuete täitmise.“;

13) paragrahvi 186 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „töötajate“ sõnadega „ning kindlustusmaakleri agendi“;

14) paragrahvi 186 lõike 2 punkt 16 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„16) kindlustuse turustamisega vahetult seotud isiku, sealhulgas kindlustusmaakleri agendi kasutamise korral otseselt kindlustuse turustamisega tegeleva füüsilise isiku ja kindlustusmaakleri juhatuse liikme teadmiste ja oskuste hindamise ning turustamisega vahetult seotud isikule, lisaks kindlustusmaakleri agendi korral otseselt kindlustuse turustamisega tegelevale füüsilisele isikule aastas vähemalt 15 tunni ulatuses kindlustusalase koolituse tagamise kord;“;

15) paragrahvi 186 lõikes 3 asendatakse sõna „töötajatele“ sõnadega „töötajatele ja kindlustusmaakleri agendi kasutamise korral otseselt kindlustuse turustamisega tegelevatele füüsilistele isikutele“;

16) paragrahvi 188 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „kui“ tekstiosaga „ta on laitmatu mainega ja usaldusväärne,“;

17) paragrahvi 189 punkti 2 täiendatakse pärast sõna „nõuetele“ sõnadega „või ta ei ole Finantsinspektsiooni hinnangul laitmatu mainega ja tal ei ole usaldusväärset toetavaid ärisidemeid“;

18) paragrahvi 189 täiendatakse punktiga 4¹ järgmises sõnastuses:

„4¹) taotleja, tema juhtide või omanike märkimisväärne seos, nende isiklik käitumine või ärikäitumine füüsiliste või juriidiliste isikutega ohustab või võib ohustada kindlustusturu või taotleja usaldusväärset või kindlustusturu läbipaistvust Eestis või välisriigis;“;

19) paragrahvi 190 lõike 3 punkti 1 täiendatakse pärast sõna „nõuetele“ tekstiosaga „, sealhulgas vahendajate nimekirja kandmise tingimustele“;

20) seadust täiendatakse §-dega 190¹ ja 190² järgmises sõnastuses:

„§ 190¹. Kindlustusmaakleri agendi vahendajate nimekirja kandmine

(1) Kindlustusmaakleri agendi kannab vahendajate nimekirja kindlustusmaakler, keda ta esindab.

(2) Kindlustusmaakler võib vahendajate nimekirja kanda üksnes sellise agendi, kes ei ole sama kindlustustegevuse liigi või alaliigi kindlustuslepingute turustamisel juba kantud vahendajate nimekirja teise kindlustusandja kindlustusagendina või kindlustusmaakleri agendina ja kes vastab käesolevas seaduses kindlustusmaakleri agendile kehtestatud nõuetele.

(3) Kindlustusmaakler kannab agendi vahendajate nimekirja viivitamata pärast agendilepingu sõlmimist.

(4) Kindlustusmaakleri agent on kohustatud enne agendilepingu sõlmimist teavitama kindlustusmaaklerit järgmistest andmetest:

1) kindlustusmaakleri agendis vähemalt kümneprotsendilist osalust omava aktsionäri või osaniku nimi, registrikood või isikukood või selle puudumise korral sünniaeg ning iga aktsionäri või osaniku sissemakse suurus, aktsiate või osa ja häälte arv;

2) selle kindlustusandja ärinimi, kelles kindlustusmaakleri agent omab olulist osalust, ja osaluse suurus;

3) kindlustusmaakleri agendiga märkimisväärses seoses oleva isiku nimi, registrikood või isikukood või selle puudumise korral sünniaeg;

4) teave selle kohta, et agendis vähemalt kümneprotsendilise osaluse omamine või märkimisväärne seos agendiga ei takista tema üle vajalikul tasemel järelevalve teostamist;

5) füüsilisest isikust agendi kohta käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud andmed.

(5) Füüsilisest isikust agendi kohta kantakse vahendajate nimekirja tema nimi ja isikukood või selle puudumise korral sünniaeg ja kontaktandmed, sealhulgas elektronposti aadress.

§ 190². Vahendajate nimekirja kantud kindlustusmaakleri agendi andmete muutmine ja agendi vahendajate nimekirjast kustutamine

(1) Kindlustusmaakler on kohustatud vahendajate nimekirja kantud ebaõiged andmed muutma viivitamata või need kustutama pärast andmete muutmise või kustutamise aluseks oleva teabe laekumist. Vahendajate nimekirja tehtud kannete õigsuse eest vastutab kande teinud kindlustusmaakler.

(2) Kindlustusmaakler, keda kindlustusmaakleri agent esindab, kustutab agendi vahendajate nimekirjast järgmistel juhtudel:

1) agendilepingu lõppemine;

2) füüsilisest isikust agendi surm või ettevõtja lõpetamine.

(3) Finantsinspeksioon võib kindlustusmaakleri agendi vahendajate nimekirjast kustutada, kui:

1) kindlustusmaakleri agent ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides temale kehtestatud nõuetele;

2) kindlustusmaakleri agent on korduvalt või olulisel määral rikkunud käesolevat seadust, tema tegevus või tegevusetus ei vasta heale äritavale või ei ole klientide, kindlustatute või soodustatud isikute huvid piisavalt kaitstud;

3) isik, kellega kindlustusmaakleri agendil on märkimisväärne seos, on asutatud sellises kolmandas riigis, mille õigusaktidest tulenevad nõuded või õigusaktide rakendamine takistavad kindlustusagendi üle vajalikul tasemel järelevalve teostamist.

(4) Kui Finantsinspeksioon kustutab kindlustusagendi vahendajate nimekirjast, tuginedes käesoleva paragrahvi lõikele 3, lõpeb agendileping kande kustutamisest arvates.“;

21) paragrahvi 191 pealkirjas asendatakse sõnad „ja töötajatele“ sõnadega „ja töötajatele ning kindlustusmaakleri agendi töötajatele“;

22) paragrahvi 191 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kindlustusmaakleri juhatuse liikmel ja otseselt kindlustuse turustamisega tegeleval füüsilisel isikul, sealhulgas kindlustusmaakleri agendi nimel otseselt kindlustuse turustamisega tegeleval füüsilisel isikul peavad olema laitmatu ärialane maine ja usaldusväärsus ning viimast toetavad ärisidemed, samuti käesoleva seaduse §-s 178 sätestatud kindlustusalased teadmised.“;

23) paragrahvi 191 lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „isiku“ tekstiosaga „, sealhulgas kindlustusmaakleri agendi nimel otseselt kindlustuse turustamisega tegeleva füüsilise isiku“;

24) seadust täiendatakse §-ga 192¹ järgmises sõnastuses:

„§ 192¹. Kindlustusmaakleri agendile kindlustuslepingu turustamisel esitatavad nõuded

(1) Kindlustusmaakleri agent peab iga kord enne kindlustuslepingu sõlmimist ja vajaduse korral enne sõlmitud kindlustuslepingu muutmist mõistliku aja jooksul:

1) teatama kliendile oma ärinime ja kontaktandmed;

2) teatama kliendile, et ta on kindlustusmaakleri agent, kes tegutseb kindlustusmaakleri esindajana, ja teatama, et kindlustusmaakler on võtnud täieliku vastutuse nimetatud agendi tegevuse eest, ning viitama vahendajate nimekirjale, kuhu kindlustusmaakler on kindlustusmaakleri agendi kandnud, ühtlasi võimalusele tema kohta tehtud kannet kontrollida;

3) teatama kliendile, et ta tegutseb kliendi huvides, turustades talle kindlustuslepinguid sõltumatu analüüsi alusel;

4) selgitama kliendi antud teabe põhjal välja tema kindlustushuvi ja nõudmised kindlustuslepingule;

5) esitama kliendile piisava hulga kindlustusandjate pakkumuste hulgast vähemalt kolme kindlustusandja pakkumused, välja arvatud, kui tulenevalt kliendi juhisest, kindlustusrisi eripärast, kindlustusandjate pakkumuste vähesusest või muust sellesarnasest põhjusest ei ole see mõistlikke pingutusi tehes ja kindlustusmaaklerilt oodatavat hoolsust rakendades võimalik;

6) soovitama kliendile käesoleva lõike punktis 5 nimetatud pakkumuste põhjal kindlustuslepingut, mis vastab kõige paremini tema kindlustushuvile ja nõudmistele;

7) põhjendama kliendile antud nõuandeid ja soovitusi põhjalikkusega, mis vastab kindlustuslepingu keerukusele ja kliendi tüübile, sealhulgas põhjendama kliendile käesoleva lõike punktis 5 nimetatud juhul vähem kui kolme kindlustusandja pakkumuse esitamist, et klient saaks teha kindlustuslepingu sõlmimisel teadliku otsuse;

8) tutvustama kliendile sõlmitava kindlustuslepingu tingimusi, sealhulgas kindlustusmaksete suurust ning lepinguga seotud piiranguid ja välistusi;

9) teavitama klienti agenditasu suurusest ja tasustamise alustest iga turustatava kindlustuslepingu kohta eraldi;

10) tegema kliendile teatavaks kindlustusmaakleri agendi tegevuse kohta kaebuse esitamise korra, sealhulgas agendi tegevuse üle järelevalvet teostava pädeva asutuse aadressi;

11) konsulteerima klienti muudes kindlustuslepinguga seotud küsimustes.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule kohaldatakse teabe esitamisele ja hindamisele käesoleva seaduse § 192 lõike 2 punkte 2–4, 5¹, 9²–9⁴, 11 ja 13 ning lõikeid 2¹–3.“;

25) paragrahvi 193 lõige 5 tunnistatakse kehtetuks;

26) paragrahvi 199 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Kui vahendajat alaliselt esindama volitatud isik tegeleb välisriigis vahendusega püsivalt, loetakse volitatud isiku tegevus Eesti vahendaja välisriigi filiaali tegevuseks ning sellise tegevuse korral peab vahendaja järgima käesolevas seaduses ning selle alusel antud õigusaktides ja välisriigi õigusaktides filiaali suhtes kohalduvaid nõudeid, välja arvatud juhul, kui vahendaja valib püsiva tegevuskoha jaoks õiguspäraselt mõne muu õigusliku vormi.“;

27) paragrahvi 200 lõike 1 punktis 1 ja § 206 lõike 1 punktis 1 asendatakse sõnad „või kindlustusagendiga“ tekstiosaga „, kindlustusagendi või kindlustusmaakleri agendiga“;

28) paragrahvi 200 lõiget 1 täiendatakse punktiga 7 järgmises sõnastuses:

„7) kindlustusmaakleri agendi puhul kindlustusmaakleri nimi, keda ta esindab.“;

29) paragrahvi 206 lõiget 1 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

„5) kindlustusmaakleri agendi puhul kindlustusmaakleri nimi, keda ta esindab.“;

30) paragrahvi 220¹ lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „kindlustusmaaklerile“ tekstiosaga „, kindlustusmaakleri agendile“;

31) paragrahvi 224 lõike 1² punktis 4 asendatakse sõnad „või kindlustusagendi“ tekstiosaga „, kindlustusagendi või kindlustusmaakleri agendi“.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2026

Algatab Vabariigi Valitsus 2026

(allkirjastatud digitaalselt)